

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ  
Навчально-науковий інститут денної освіти  
Кафедра педагогіки та суспільних наук

**СИЛАБУС**  
навчальної дисципліни  
**«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ»**  
на 2025-2026 навчальний рік

|                                |                                                 |
|--------------------------------|-------------------------------------------------|
| Курс та семестр вивчення       | 1 курс, 2 семестр                               |
| Освітня програма/спеціалізація | «Організаційна психологія»                      |
| Спеціальність                  | С4 Психологія                                   |
| Галузь знань                   | С «Соціальні науки, журналістика та інформація» |
| Ступінь вищої освіти           | Магістр                                         |

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,  
науковий ступінь і вчене звання,  
посада

**Тодорова Ірина Степанівна**  
к. психолог. н., доцент  
доцент кафедри педагогіки та суспільних наук

|                              |                                                                                                                                         |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Контактний телефон           | +38-097-550-6964                                                                                                                        |
| Електронна адреса            | todorova.i@puet.edu.ua                                                                                                                  |
| Розклад навчальних занять    | <a href="http://schedule.puet.edu.ua/">http://schedule.puet.edu.ua/</a>                                                                 |
| Консультації                 | очна: <a href="http://www.culture.puet.edu.ua/">http://www.culture.puet.edu.ua/</a><br>он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | <a href="https://el.puet.edu.ua/">https://el.puet.edu.ua/</a>                                                                           |

**Опис навчальної дисципліни**

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>        | Формування системи теоретичних та практичних знань щодо закономірностей виникнення, функціонування та розвитку соціально-психологічних явищ; усвідомлення механізмів соціального становлення особистості та взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; формування здатності виявляти, аналізувати та вирішувати соціально-психологічні проблеми, що виникають в організаціях. |
| <b>Тривалість</b>                                 | 5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 16 год., практичні заняття 24 год., самостійна робота 110 год.)                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Форми та методи навчання</b>                   | Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Система поточного та підсумкового контролю</b> | Поточний контроль: відвідування занять; виконання та захист практичного завдання; обговорення матеріалу занять; розв'язання навчальних завдань та кейсів; підготовка доповіді з презентаціями та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота.<br>Підсумковий контроль: залік (ПМК).                                                                                             |
| <b>Базові знання</b>                              | Наявність опорних знань з психології.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Мова викладання</b>                            | Українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,  
програмні результати навчання**

| Програмні результати навчання                                                                                                                                                                                                                      | Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних<br>Пр4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.<br>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на | ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.<br>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.<br>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.<br>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань |

| Програмні результати навчання                              | Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. | (мотивів).<br>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.<br>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.<br>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.<br>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.<br>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. |

#### Тематичний план навчальної дисципліни

| Назва теми                                                                      | Види робіт                                                                                                                                                                                                          | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Модуль 1. Соціальна психологія особистості та пізнання</b>                   |                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Тема 1.<br>Соціальна психологія як наука: об'єкт, предмет, завдання, методи.    | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми. | Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:<br>- Що є предметом соціальної психології як науки?<br>- Які ключові категорії соціальної психології відрізняють її від суміжних дисциплін?<br>- У чому полягає специфіка соціально-психологічного підходу до вивчення особистості?<br>- Яка роль соціальної психології в розумінні організаційної поведінки?<br>- Які основні методи використовуються в соціальній психології (соціометрія, польовий експеримент, контент-аналіз, соціально-психологічне моделювання, фокус-групи)?<br>- Які є етичні принципи та проблеми соціально-психологічного дослідження та втручання?<br>- Характеристика основних напрямків прикладної соціальної психології (психологія реклами, політична психологія, юридична психологія, екологічна психологія).<br>- Застосування соціально-психологічних знань у різних сферах: соціальна психологія здоров'я, політики, права, спорту, економічної поведінки та екології.<br>- Роль соціальної психології у вирішенні актуальних проблем сучасного суспільства.<br>- Соціально-психологічна експертиза та консультування.<br>Виконання домашніх завдань:<br>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;<br>- розробка проекту соціально-психологічної служби організації (ціль, завдання, напрями роботи).<br>Для неформальної освіти: вивчення онлайн курсу на платформі Coursera: «Social Psychology». – Режим доступу: <a href="https://www.coursera.org/learn/social-psychology/home/welcome">https://www.coursera.org/learn/social-psychology/home/welcome</a> |
| Тема 2.<br>Особистість у соціальному вимірі: соціалізація та рольова поведінка. | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх                                                              | Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:<br>- Що таке соціалізація та її психологічні механізми (ідентифікація, наслідування, інтеріоризація)?<br>- Які є етапи соціалізації (дитинство, юність, дорослість, професійна зрілість)?<br>- Як діють агенти соціалізації в різні періоди життя?<br>- Як здійснюється професійна соціалізація особистості?<br>- Що таке ресоціалізація та десоціалізація?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Назва теми                                                                                                  | Види робіт                                                                                                                                                                                                          | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                             | обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Що таке рольовий конфлікт? Які його види? Як він проявляється в організаційному контексті?</li> <li>- Як впливає організаційне середовище на процеси соціалізації (на прикладі адаптації новачків, культурного шоку, навчання на робочому місці)?</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>– скласти план дослідження особливостей процесу соціалізації нових працівників в організації.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Тема 3.<br>Соціально-психологічні якості особистості, соціальна ідентичність, самосвідомість та Я-концепція | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми. | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Що таке самосвідомість і як вона розвивається в соціальній взаємодії?</li> <li>-Що таке особистісна, соціальна й рольова ідентичність?</li> <li>-Як формується професійна ідентичність у рамках організацій?</li> <li>-Як пов'язані самооцінка, самоєфективність і соціальне ставлення особистості?</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>– аналіз діагностичних інструментів для оцінювання соціально-психологічних якостей особистості.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Тема 4.<br>Соціальні установки (атитюди) та їхній вплив на поведінку                                        | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми. | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Що таке соціальна установка? Яка її структура?</li> <li>- Як формуються установки і як вони пов'язані з поведінкою?</li> <li>- У чому полягає парадокс Лап'єра?</li> <li>- Як змінюються установки: переконання, навіювання, маніпуляція?</li> <li>- Який зв'язок між когнітивним дисонансом та зміною установки (Л. Фестінгер)?</li> <li>- Яку роль відіграють мас-медіа в зміні установок?</li> <li>- Що таке резистентність до впливу та як вона формується?</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>- провести дослідження зв'язку між соціальними установками та самозвітною поведінкою (на прикладі ставлення до екологічно свідомого споживання);</li> <li>- провести аналіз феномену когнітивного дисонансу на прикладі власної поведінки, або публічного кейсу щодо академічної доброчесності: згадайте та детально опишіть конкретну ситуацію, коли реальна поведінка суперечила установці на доброчесність, які способи редукції дисонансу було застосовано.</li> </ul> |
| Тема 5.<br>Психологія спілкування та міжособистісної взаємодії                                              | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми. | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Класифікація засобів невербальної мови</li> <li>- Поняття емпатія та її види</li> <li>- Закони атракції (привабливості) в міжособистісному спілкуванні</li> <li>- Перше враження та мистецтво самопрезентації</li> <li>- Особистісні кордони та негармонійні відносини.</li> <li>- Комунікативні бар'єри та їх подолання.</li> <li>- Транзактний аналіз міжособистісної взаємодії за Е. Берном.</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>- провести самоаналіз комунікативних здібностей із застосуванням спостереження та/або тестів (діагностика емпатії (А. Мєграбян, Н. Епштейн); методика виявлення й оцінки</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| Назва теми                                                   | Види робіт                                                                                                                                                                                                                                      | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                 | комунікативних і організаторських схильностей (КОС-2); тест соціального інтелекту (Дж. Гілфорд, М. Саллівен) тощо)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Тема 6.<br>Соціальне пізнання та атрибуція                   | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми; поточна модульна робота №1. | Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:<br>- Що таке соціальне пізнання? Які його складові?<br>- Як люди формують враження про інших?<br>- Що таке каузальна атрибуція? Які її види?<br>- У чому полягає фундаментальна помилка атрибуції?<br>- Як особистість пояснює власні успіхи і невдачі (теорія атрибуції Вайнера)?<br>- Які рольові очікування впливають на інтерпретацію поведінки інших в організації?<br>- Як формуються соціальні стереотипи? Які їх функції?<br>- У чому полягає різниця між стереотипом, упередженням і дискримінацією?<br>- Як виникають гендерні, етнічні, вікові, професійні упередження?<br>- Які механізми підтримують стереотипи (ефект підтвердження, селективне сприймання тощо)?<br>- Які є стратегії подолання упереджень і формування толерантності?<br>- Як упередження впливають на прийняття рішень у колективах?<br>Виконання домашніх завдань:<br>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;<br>- проаналізувати інтернет-ресурси та підготувати ілюстративні матеріали (приклади стереотипів, упереджень, дискримінаційних висловлювань тощо) до теми.                                                                                                                                                                                  |
| Модуль 2. Соціальна психологія груп та організацій           |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Тема 7.<br>Психологія впливу, конформізму та підпорядкування | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.                             | Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:<br>- Що таке соціальний вплив і які його форми (інформаційний, нормативний, міжособистісний)?<br>- Що таке конформізм? Які його механізми?<br>- Які експерименти вивчали соціальний вплив (С. Аш, С. Мілгрем, Ф. Зімбардо)?<br>- Які фактори впливають на ступінь підпорядкування?<br>- Що таке незалежність і неконформізм?<br>- Як тиск з боку колективу проявляється в організаціях?<br>Виконання домашніх завдань:<br>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;<br>- провести аналіз феноменів конформізму, підпорядкування та влади ситуації на прикладі художнього або документального фільму за вибором (Наприклад, "Експеримент" (Das Experiment, 2001) або "Експеримент" (The Experiment, 2010) — художня інтерпретація Стенфордського тюремного експерименту. "Хвиля" (Die Welle, 2008) — фільм про зародження авторитарного руху в шкільному класі. "Експериментатор" (Experimenter, 2015) — біографічний фільм про Стенлі Мілгрема та його експерименти з підпорядкування. "12 розгніваних чоловіків" (12 Angry Men, 1957) — класична стрічка про груповий тиск і неконформізм у колегії присяжних. "Підкорення" (Compliance, 2012) - фільм, заснований на реальних подіях, про маніпуляції та сліпе підпорядкування авторитету). |
| Тема 8.<br>Психологія малих груп:                            | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист                                                                                                                                                                                       | Підготовка доповіді або презентації за темою семінару.<br>- Класифікація та основні характеристики малих груп.<br>- Структура групи: комунікативна, статусно-рольова, емоційна.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Назва теми                                                                                   | Види робіт                                                                                                                                                                                                          | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| структура та динаміка                                                                        | виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Стадії розвитку групи</li> <li>- Групова динаміка: процеси згуртування, нормоутворення.</li> <li>- Феномени групового мислення (groupthink), соціальної фасилітації та соціальної лінії.</li> <li>- Лідерство, конформність, груповий тиск.</li> <li>- Соціометричні дослідження груп.</li> <li>- Закономірності групового прийняття рішень.</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>- підготувати анкету та провести соціометричне дослідження двох груп, представити аналітичний звіт щодо результатів.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Тема 9. Психологія великих соціальних груп та масових явищ                                   | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми. | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Поняття великої групи, її види</li> <li>- Що таке масова поведінка? Як вона відрізняється від індивідуальної?</li> <li>- Які чинники викликають поведінку натовпу (деіндивідуалізація, зараження, сугестія)?</li> <li>- Публічна думка та її формування.</li> <li>- Соціальні рухи та їх роль у суспільстві.</li> <li>- Психологія моди, паніки та соціальних рухів.</li> <li>- Психологічні особливості етнічних груп, націй.</li> <li>- Чутки, плітки та громадська думка як форми масової комунікації.</li> <li>- Як класичні теорії поведінки в натовпі (Г. Лебон, Г. Тард) можна адаптувати до поведінки у цифровому середовищі.</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми.</li> <li>- дослідити та проаналізувати конкретний приклад масового явища в соціальних мережах (наприклад, конкретного інтернет-челенджу, флешмобу або мему).</li> </ul> |
| Тема 10. Міжгрупові відносини та ефекти групової належності                                  | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми. | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Як виникають міжгрупові упередження і конфлікти (теорія реалістичного конфлікту, експерименти Г. Таджфела)?</li> <li>- Які чинники сприяють зменшенню міжгрупової напруги?</li> <li>- Що таке міжгрупова кооперація, і як вона впливає на соціальну згуртованість?</li> <li>- Внутрішньогруповий фаворитизм, міжгрупова конкуренція, ефект "свого-чужого",</li> <li>- Феномен деіндивідуалізації,</li> <li>- Вплив групової ідентичності на поведінку.</li> <li>- Ін-груповий фаворитизм та аут-групова ворожість.</li> <li>- Психологічні технології зменшення міжгрупової ворожнечі.</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>- підготувати план роботи організаційного психолога з діагностики та корекції міжгрупової ворожнечі в межах організації.</li> </ul>                                                                           |
| Тема 11. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії в організації. Соціально-психологічні | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з                                                                                  | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Що таке соціальна норма? Як вона виникає?</li> <li>- Що вважається левіацією? Які типи девіантної поведінки існують?</li> <li>- Теорія соціальної аномії (Дюркгейм, Мертон), девіантна ідентичність.</li> <li>- Як формуються деліквентні субкультури?</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Назва теми                                                                     | Види робіт                                                                                                                                                                                                                                      | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| аспекти управління конфліктами.                                                | презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Які чинники впливають на виникнення порушень норм у професійному середовищі?</li> <li>- Які є способи профілактики девіацій в організаціях?</li> <li>- Що таке фрустрація? Як вона пов'язана з агресією?</li> <li>- Теорії агресії: інстинктивна, фрустраційна, когнітивна.</li> <li>- Які типи агресії (інструментальна, емоційна, вербальна, пасивна)?</li> <li>- Як соціальний контекст впливає на прояв агресії?</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>- розробити програму дослідження стану морально-психологічного клімату в організації.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Тема 12. Соціально-психологічні чинники ефективності організаційної взаємодії. | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми; поточна модульна робота №2. | <p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Які особливості соціальної взаємодії в організаціях?</li> <li>- Що таке психологічна культура організації та її вплив на поведінку особистості?</li> <li>- Які соціальні ролі, норми й неформальні структури існують в організації?</li> <li>- Як формуються очікування керівництва до працівників і навпаки?</li> <li>- Які соціальні чинники впливають на продуктивність та ефективність працівників?</li> <li>- Як проявляється професійне вигорання як соціально-психологічне явище?</li> </ul> <p>Виконання домашніх завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складання ментальної мапи понять та основних положень теми;</li> <li>- на основі доступних публічних даних (інтерв'ю, статей, книг, документальних фільмів) проаналізувати, які соціально-психологічні чинники лежать в основі успішної взаємодії в відомій інноваційній компанії (напр., Netflix, Google, українські ІТ-компанії, Аврора, Нова Пошта тощо).</li> </ul> |

### Інформаційні джерела Основні

1. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія. Київ, 2020. 243 с.
2. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : підручник : у 2 кн. Київ : Либідь, 2010.
3. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
4. Слюсаревський М. М. Психологія груп: навч. посіб. / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. 164 с.
5. Чалдіні Роберт Б. Психологія впливу / переклад з англ. Харків : КСД, 2015. 368 с.
6. Myers David. G. Social psychology /14 edition. Publisher, McGraw-Hill Education, 2022. 672 Pg.

### Додаткові

1. Батлер Джилліан. Подолати соціальну тривогу / пер. з англ. Діана Бусько; наук. ред. Катерина Явна. (Серія «Сам собі психотерапевт»). Львів: Видавництво Українського католицького університету: Свічадо, 2014. 96 с.
2. Бульченко Д. В., Тодорова І. С. Формування готовності особистості до сталого споживання. *Витоки педагогічної майстерності*. 2022. Випуск 29. Полтава. С. 55-61.
3. Гончаренко Я., Діденко М., Карамушка Т. та ін. Робота-турбота: Як зберегти ментальне здоров'я працівників. Поради для роботодавців / за заг. ред. М. Діденко. Київ : ГО «Точка опори ЮА», 2023. 64 с.
4. Клейнман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше! : [пер. с англ.]. Харків : КСД, 2021. 240 с.
5. Кокун О. М., Мельничук Т. І. Резилієнс-довідник: практичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2023. 25 с.
6. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах : навч. посіб. Київ : НікаЦентр, 2019. 580 с.
7. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко, В. І. Лагодзінська, В. М. Івкін, О. С. Ковальчук ; за ред. Л. М. Карамушки.

Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.

8. Соціальна психологія в Україні : довідник / за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. І. І. Ревера, С. Є. Фіськович ; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Талком, 2019. 324 с.

9. Сурякова М. В., Панфілова Г. Б., Склянська О. В. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу) : навч. посіб. Дніпро : Середняк Т. К., 2021. 150 с.

10. Тодорова І. С. Психологічні протиріччя впровадження системи управління якістю в освітній організації. II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка»: збірник тез доповідей (м. Полтава, 22-23 лютого 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. 63-68.

11. Тодорова І. С. Психологія споживання у вимірах суб'єктно-вчинкового підходу. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. № 1 (22). Київ, 2021. С. 119-132.

12. Тодорова І. С. Показники психологічної культури закладу вищої освіти. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 123-127.

13. Stainton Rogers Wendy Perspectives on Social Psychology. A Psychology of Human Being. London : Routledge. 2020. 352 Pg.

#### Електронні ресурси

1. Закон України "Про систему охорони психічного здоров'я» від 15.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4223-20#Text>

2. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1018-2017-%D1%80>

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню) / Прийняття від 16.11.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20#Text>

4. Безпечність освітнього середовища для психічного здоров'я здобувачів вищої освіти : рекомендації щодо забезпечення / підготувала Тодорова І.С. Полтава : ПУЕТ, 2023. 53 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13553>

5. Діалог та медіація: Шлях до порозуміння. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL : [https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+MEDIATE101+2020\\_T1](https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+MEDIATE101+2020_T1)

6. Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: [https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MON+AB101+2019\\_T2](https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MON+AB101+2019_T2)

7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : навчальний посібник <https://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologiya-orban-lembrick-lb.html>

8. Соціальна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Сербова, О. Л. Турніна, О. В. Москаленко, С. О. Хілько, В. О. Чумаков ; КПП ім. Ігоря Сікорського / 2-ге вид., перероб. і доп. Електронні текстові дані (1 файл: 7,83 Мбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2024. 595 с. URL : <https://ela.kpi.ua/items/c047fef0-8cdb-46fa-aa4c-c7b4e6a41250>

9. Татенко В. О. Соціальна психологія націєтворення: суб'єктно-вчинковий підхід : монографія. 2-е вид. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. URL: <https://bit.ly/35Dt50b>

10. Чуніхіна С. Л. Здобутки і перспективи розвитку соціальної та політичної психології в Україні: досвід інституту соціальної та політичної психології НАПН України. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/247/29>

11. Social Psychology. Online course на платформі «Coursera». – Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/social-psychology/home/welcome>

12. Journal of Personality and Social Psychology [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://psycnet.apa.org/index.cfm?fa=browsePA.volumes&jcode=psp>

13.

#### Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Соціальна психологія особистості та організації», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

#### Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

**Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

**Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

**Політика щодо академічної доброчесності.** Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних

девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

**Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти;](#)

[інфографіка](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

**Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

**Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

**Безпека освітнього середовища:** [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

### Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Максимальна кількість балів |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (6 балів); захист виконаних практичних завдань (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)  | 50                          |
| Модуль 2 (теми 7-12): відвідування занять (6 балів); захист виконаних практичних завдань (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (10 балів) | 50                          |
| Разом                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 100                         |

### Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

| Форма роботи     | Вид роботи                                   | Бали |
|------------------|----------------------------------------------|------|
| Науково-дослідна | Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо | 10   |

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

### Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка за шкалою ЄКТС | Оцінка за національною шкалою                                         |
|----------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 90-100                                       | A                     | Відмінно                                                              |
| 82-89                                        | B                     | Дуже добре                                                            |
| 74-81                                        | C                     | Добре                                                                 |
| 64-73                                        | D                     | Задовільно                                                            |
| 60-63                                        | E                     | Задовільно достатньо                                                  |
| 35-59                                        | FX                    | Незадовільно з можливістю повторного складання                        |
| 0-34                                         | F                     | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни |